MİLLİ SƏRVƏTİMİZ OLAN KİTABXANALARA HEYDƏR ƏLİYEV QAYĞISI

Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyev elmi-ictimai fikir tarixinə görkəmli dövlət xadimi, mahir diplomat, qüdrətli siyasi xadim olmaqla yanaşı, elmi düşüncənin müxtəlif sahələrinə aid orijinal ideyalar müəllifi kimi də daxil ollmuşdur. Onun elmin, mədəniyyətin, iqtisadiyyatın, təhsilin inkişafı, təhsilin məzmununun zənginləşdirilməsi, praktik təsir gücünün artırılması ilə əlaqədar əvəzsiz ideyaları var. Bu ideyalar öz zamanında sadəcə söylənmiş fikir olmaqla qalmamış, ulu öndərin mənsub olduğu xalqın, dövlətin inkişafı naminə görülən işlərin əsas istiqamətverici qüvvəsi olmuşdur.

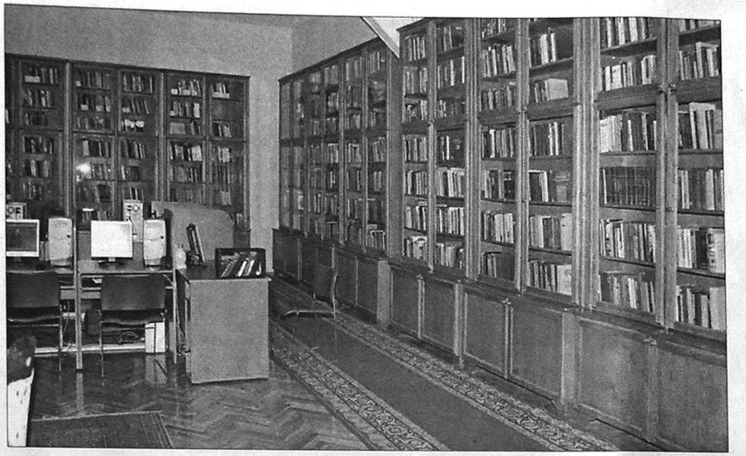

Heydər Əliyevin müəllifi olduğu ideyalar sırasında milli mədəniyyətimizin ayrılmaz hissəsi olan kitabxanaların inkişafı xüsusi əhəmiyyətə malik orijinal fikir sərvətidir. Milli-mənəvi sərvətimiz olan kitabxanalara xüsusi qayğı göstərən ulu öndərimizin fikrincə "Kitabxana xalq, millət üçün, cəmiyyət üçün müqəddəs bir yer, mənəviyyat, bilik, zəka mənbəyidir. Ona görə də kitabxanalara daim hörmət xalqımızın mədəniyyətini nümayiş etdirən amillərdən biridir".

Həqiqətən də, xalqımızın yaratdığı qiymətli tarixi mədəni, ədəbi-bədii və elmi-fəlsəfi irsin qorunmasında, bəşər mədəniyyətinin qazandığı nailiyyətlərin nəsildən-nəslə çatdırılmasında və cəmiyyətimizin intellektual-mənəvi potensialının artırılmasında kitabxanalar misilsiz əhəmiyyətə malikdir. Təhsil sisteminin ayrılmaz atributu, insanların bələdçisi olan kitabxanaların əhəmiyyətini, onun zəngin mədəni irsimizin gələcək nəsillərə çatdırmaq istiqamətindəki rolunu qiymətləndirərək ümummilli liderimiz bütün sahələrdə olduğu kimi kitabxanaların fəaliyyətini də daim diqqət mərkəzində saxlamış və bu sahəyə xüsusi qayğı göstərmişdir. Bu qayğının əyani nəticəsi olaraq ölkə başçısı bir sıra dövlət əhəmiyyətli qanun və fərmanlar vermişdir. Məsələn, "Azərbaycan Respublikasında kitabxana işinin vəziyyəti və onu yaxşılaşdırmaq tədbirləri haqqında" 1996-cı il 27 iyul tarixində qərar verilmişdi. Milli Məclis 29 dekabr 1998-ci ildə "Kitabxana işi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununu qəbul etmiş, həmin qanunun tətbiqi ilə bağlı Azərbaycan Respublikası Prezidenti Heydər Əliyev 12 mart 2000-ci il tarixli fərman imzalamışdır. Bundan başqa, "Kitabxana işi haqqında, mədəniyyət haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanununa dəyişikliklər edilməsi barədə Qanun" (1 dekabr 2001-ci il) qəbud edilmişdir. Bütün bunlar, ölkəmizdə kitabxana işinin təkmilləşdirilməsinə, kitab nəşrinin və kitabxanaların inkişafına ciddi təkan vermişdir. Qanunda kitabxana və kitabların milli sərvət olduğu, onların mühafizə olunub gələcək nəsillərə çatdırılması, iş proseslərinin avtomatlaşdırılması, qiymətli nəşrlərin elektron daşıyıcılarına köçürülməsi, informasiya sisteminə qoşulması ön plana çəkilmişdir. Ölkə başçısının verdiyi fərmanda ən mühüm cəhətlərdən biri odur ki, burada Azərbaycan xalqının uzun əsrlərdən yaradıb formalaşdırdığı kitabxana işinə çox yüksək qiymət verilmiş və qızıl xətlə yazılmağa layiq olan belə bir dəyərli fikir vurğulanmışdır: "Azərbaycan kitabxanaları Azərbaycan xalqının milli sərvətidir". Fərmanda ən qədim dövrlərdən indiyə qədər keşməkeşli bir yol keçmiş, xalqa səmərəli xidmət göstərmiş kitabxanaların inkişafına tarixi bir nəzər salınmış, ölkə kitabxanalarının tutduğu mühüm yer müəyyənləşdirilmiş, kitabxanaların dünya informasiya məkanına daxil olmasının təmin edilməsi, maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi məqsədilə Nazirlər Kabinetinə və digər müvafiq nazirliklərə konkret tapşırıqlar verilmiş və tədbirlər planı hazırlanmışdır. Bunlardan "Dövlət kitabxana fondlarında saxlanılan çap əsərlərinin və digər materialların uçotu, mühafizəsi və istifadəsi qaydalarının təsdiq edilməsi haqqında" 6 mart 2000-ci il tarixli, "Azərbaycan Milli Kitabxanasının və Azərbaycan Respublikası Elmi-Sahəvi Kitabxanasının nümunəvi əsasnamələrinin təsdiq olunması barədə" 6 mart 2000-ci il tarixli, "Ümumtəhsil məktəb kitabxanası haqqında Əsasnamə" 8 fevral 2000-ci il tarixli sənədlər xüsusi əhəmiyyətə malikdir.

Heydər Əliyevin böyük qayğısı sayəsində 1998-2000-ci illərdə kitabxana üçün ənənəvi texnologiyalardan yeni kompyuter texnologiyalarına keçid dövrü olmuşdur. Kitabxanaların beynəlxalq əlaqələri genişlənərək, xarici ölkələrin ayrı-ayrı alimləri, elmi-tədqiqat institutları, elmlər akademiyaları, kitabxana-informasiya sahəsində fəaliyyət göstərən cəmiyyət və assosiasiyalar və sair ilə əlaqələiri genişlənmişdir. Bu illərdə Kitabxana-informasiya sahəsində yeni biliklər mənimsəmək və təbliğ etmək üçün kadr hazırlığına da xüsusi diqqət verilmişdir. Belə ki, "Kitabxanalar və assosiasiyalar dəyişən dünyada: yeni texnologiyalar, yeni əməkdaşlıq formaları" devizi ilə Ukraynanın Sudak şəhərində keçirilən dünyanın 50-dən çox dövlətinin 1300-dən artıq nümayəndəsini əhatə edən beynəlxalq konfransda iştirak edən Azərbaycan kitabxanaçıları üçün də bu tədbirin böyük əhəmiyyəti olmuşdur. Dövlət tərəfindən "Avropa standartlarına uyğun dünya informasiya sistemlərinə qoşula biləcək avtomatlaşdırılmış kitabxana sistemlərinin tətbiqi", "Kitabxanalarda avtomatlaşdırma texnologiyaları", "Kitabxana menecmenti", "Elektron kataloqlar", "XXI əsrin kitabxana-informasiya texnologiyaları", "Yeni cəmiyyət üçün yeni kitabxanaçılar yetişdirilməsi" və s. kimi mövzuları əhatə edən proqram və kurslar hazırlanmışdır. ACİ Soros fondunun köməkliyi ilə "Kitabxanaçılar üçün Tədris-İnformasiya Mərkəzi yaradılmış, yeni tipli kitabxanaların yaradılmasında, kitabxana kadrlarının hazırlanmasında bu mərkəzin böyük xidmətləri olmuşdur. Bütün bu tədbirlər çoxəsrlik milli kitab və kitabxana mədəniyyətimizi beynəlxalq standartlar səviyyəsinə qaldırılmasında əvəzsiz rol oynamışdır.

Heydər Əliyevin tələbkarlığı sayəsində respublikanın şəhərlərində, rayon və kəndlərində (Gəncə, Naxçıvan, Zaqatala, Şəki və sair) yeni kitabxanalar tikilib istifadəyə verilmiş və yeni ədəbiyyatla zənginləşdirilmişdir. Fikrimizi dəqiqləşdirmək üçün kitabxanalar haqqında toplanılmış statistik məlumatı diqqətə çatdırmağı vacib hesab edirik. 1990-cı illərin əvvəllərində 685 ümumtəhsil məktəblərində (əsasən kənd məktəblərində) kitabxana olmamış, bu illərdə 80 milyon nüsxə kitab fonduna malik olan 9700 kitabxana olduğu halda, hazırda ölkəmizdə geniş kitabxana-informasiya şəbəkələrinə malik 12 mindən artıq müxtəlif tipli kitabxana fəaliyyət göstərir və bu gün elə rayon, kənd yoxdur ki, orada müasir tipli kitabxana olmasın. Göründüyü kimi, ümummilli liderimizin rəhbərliyi ilə dünyada baş verən iqtisadi və sosial dəyişikliklər kitabxanaların fəaliyyətinə də güclü təsir göstərmişdir. Həqiqətən də Heydər Əliyevn respublikaya qayıdışı ilə, prezident kimi fəaliyyət göstərməsi ilə Azərbaycanın milli-mənəvi mədəniyyətinin qorunub inkişaf etdirilməsi sahəsində yeni bir mərhələ başlanmışdır. Türk dünyasının böyük oğlu Heydər Əliyev hər il aprel ayının 23-nü "Ümumdünya kitab və milli müəllif hüququnun müdafiəsi günü" (1997-ci il 30 avqust) kimi qeyd olunması haqqında fərman imzalamışdır. Bu fərman dövlət başçısının kitaba, kitabxanaya olan qayğısının bariz nümunəsidir.

Heydər Əliyevin Azərbaycan rəhbərlik etdiyi dövrdə onun böyük qayğısı, köməyi və bilavasitə şəxsi iştirakı sayəsində milli-mənəvi mədəniyyətimizin, tarixi abidələrimizin yenidən qurulması, mühafizəsi, tədqiqi, təbliği və istifadə edilməsi sahəsində respublikada çox dəyərli işlər görülmüşdür. Dövlət başçısı müxtəlif illərdə "Mədəniyyət haqqında" (18 aprel 1998), "Ədəbi və bədii əsərlərin qorunması haqqında" (3 yanvar 1999), "Nəşriyyat işi haqqında" (14 avqust 2000) imzaladığı fərmanlar da kitabxanaların inkişafına, təkmilləşdirilməsinə çox yüksək təsir göstərmişdir.

Milli mədəniyyətimizə xüsusi diqqət göstərən ümummilli liderimiz respublikanın kitabxanalarında olmuş, kitabxanaların maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi, müasir informasiya texnologiyaları ilə təchiz olunması, kitab fondunun kompyuter sisteminə köçürülməsi və internetə qoşulması haqqında dəyərli tövsiyələr vermişdir. Görkəmli dövlət xadimi Heydər Əliyevin M.F.Axundov adına Respublika Dövlət Kitabxanasına, Bakı Dövlət Universitetinin Kitabxanasına, Respublika Uşaq Kitabxanasına, Milli EA Mərkəzi Elmi Kitabxanasına dəfələrlə gəlişi və kitabxana işçiləri ilə görüşü onun milli mədəniyyətimizə vurğunluğunu, kitabxanalarımıza çox böyük qayğısını parlaq şəkildə əks etdirir.

Ulu öndər "Azərbaycanın ən dəyərli, qabaqcıl ali məktəbi" adlandırdığı Naxçıvan Dövlət Universitetini də unutmamış, həmişə bu ali təhsil müəssisəsinin üzləşdiyi problemlərin həllini diqqətdə saxlamışdır. Dövlət başçısının ayrı-ayrı illərdə dörd dəfə (1974, 1992 (2 dəfə), 1999) universitetə gəlişi bu böyük təhsil müəssisəsinə sanki yeni həyat vermiş, çətinliklərə baxmayaraq onu yeni dövrün tələbləri səviyyəsində kadr hazırlığına sövq etmişdir. Naxçıvan Dövlət Universiteti daim dünya şöhrətli liderin qayğısını hiss etmiş, onun qarşıya qoyduğu ali ideyalar universitetin tələbə və müəllim heyətinin əsas fəaliyyət stimulvericisinə çevrilmişdir. Ümummilli lider iki dəfə Naxçıvan Dövlət Universitetinin əsaslı kitabxanasında olmuş və kitabxanaya xeyli ədəbiyyat bağışlamışdır. Heydər Əlieyevin Naxçıvan Dövlət Universitetinin Əsaslı Kitabxanasına xüsusi diqqəti və bütövlükdə Azərbaycanda fəaliyyət göstərən kitabxanalara böyük qayğısı onun milli-mənəvi mədəniyyətimizin qorunub gələcək nəsillərə ən qiymətli töhfə kimi saxlanılması yolunda gördüyü çox şərəfli, humanist və müdrik bir iş kimi xalqımızın tarixinə əbədi həkk olunub.

Ulu öndərimizin böyüklüyü ondadır ki, bu dahi şəxsiyyət yalnız Azərbaycanın inkişaf strategiyasının möhkəm təməlini qoymaqla kifayətlənməmiş, həm də bu strateji kursu müasir dövrün tələbinə uyğun davam etdirməyə qadir, istedadlı, xalqını, dövlətini sevən, yüksək idarəçilik keyfiyyətlərinə malik siyasi davamçı və lider yetişdirmişdir. Ümummili liderimiz Heydər Əliyevin rəhbərliyi altında respublikamızın müstəqil milli ənənələrə, ümümbəşəri dəyərlərə, dünya standartlarına cavab verən təhsil sisteminin formalaşdırılması istiqamətində həyata keçirdiyi siyasət bu gün cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə davam etdirilir. Siyasi kursun layiqli davamçısı olan Azərbaycan Reapublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev də müxtəlif illərdə milli-mənəvi sərvətimiz olan kitabxanalar və onların zənginləşdirilməsi haqqında çox dəyərli qərar və sərəncamlar vermişdir. "Azərbaycan Milli Ensiklopediyasının nəşri", "Azərbaycan dilində latın qrafikası ilə kütləvi nəşrlərin həyata keçirilməsi", "Azərbaycan ədəbiyyatının virtual kitabxanasının yaradılması", "Azərbaycanda kitabxana fəaliyyətinin yaxşılaşdırılması haqqında" imzaladığı qərar və sərəncamlar belə dəyərli sənədlərdəndir. Şübhəsiz ki, bu qərar və sərəncamlar xalqın maddi-mənəvi sərvətlərinin, milli irsinin toplayıcısı, qoruyucusu olan kitabxanaların fəaliyyətində həlledici rol oynayır.

Bütün bunlar, bir daha əmin olmağa əsas verir ki, milli-mənəvi irsimiz olan kitabxanalarımız zəngin mütərəqqi ənənələrə, ümumbəşəri dəyərlərə, beynəlxalq təcrübəyə əsaslanaraq inkişaf edəcək, Azərbaycan Respublikasının memarı və qurucusu olan ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin müdrik tövsiyələri həmişə yolumuzda sönməz məşəl olacaqdır.

Aypara Behbudova,
Naxçıvan Dövlət Universitetinin Elektron Kitabxanasının şöbə müdiri, filologiya elmləri namizədi

✓ HEYDƏR ƏLİYEV İRSİ GƏLƏCƏK NƏSİLLƏR ÜÇÜN XƏZİNƏDİR

AzərTAc xəbər verir ki mayın 1-də Beynəlxalq Mətbuat Mərkəzində "Qafqaz Media" İctimai Birliyinin təşkilatçılığı ilə "Heydər Əliyev irsi örnəkdir" mövzusunda dəyirmi masa keçirilmişdir.

Ulu öndərin əziz xatirəsi 1 dəqiqəlik sükutla yad edilmiş, Azərbaycanın dövlət himni səslənmişdir.

İctimai Birliyin sədri Azadə Taleh Abbasqızı müstəqil Azərbaycan dövlətinin memarı və qurucusu, ulu öndər Heydər Əliyevin siyasi fəaliyyəti, ölkəmizin inkişafı naminə göstərdiyi xidmətlərdən danışmışdır. O, bildirmişdir ki, demokratik cəmiyyət quruculuğunda kütləvi informasiya vasitələrinin rolunu yüksək qiymətləndirən ümummilli liderimiz ölkəmizdə azad sözün və mətbuatın əsasını qoymuşdur.

Prezidentin İcra Aparatı ictimai-siyasi məsələlər şöbəsinin sektor müdiri Qafar Əliyev və başqaları çıxış edərək unudulmaz şəxsiyyətin Azərbaycanın müstəqil dövlət kimi tanınmasında, milli mətbuatın inkişafında misilsiz xidmətlərindən söz açmışlar. Natiqlər vurğulamışlar ki, ümummilli lideri Heydər Əliyevin çox çətin bir dövrdə xalqın təkidli tələbi ilə ikinci dəfə siyasi hakimiyyətə qayıdışından sonra Azərbaycan həqiqətləri beynəlxalq aləmə çatdırılmışdır.

Tədbirdə bildirilmişdir ki, Heydər Əliyev irsi gələcək nəsillər üçün xəzinədir.

Xalq artisti Məleykə Əsədova ulu öndərə həsr olunmuş şeir söyləmişdir.

✓ ABŞ SÜLHMƏRAMLILARIN SAYININ ARTIRILMASINDAN NARAHATDIR

"Gürcü-abxaz münaqişəsi zonasındakı Rusiya sülhməramlılarının sayının artırılması regionda sabitliyin pozulması təhlükəsi yaradır. Biz ruslardan son vaxtlar atdıqları bəzi addımları yenidən nəzərdən keçirməyi xahiş etmişik".

APA-nın "RİA Novosti"yə istinadən verdiyi məlumata görə, ABŞ Dövlət Departamentinin rəsmi nümayəndəsi Şon Makkormak Vaşinqtonda keçirdiyi brifinqdə bu bəyanatla çıxış edib. O, Gürcüstan tərəfinin məsuliyyətli addımlar atdığını söyləyərək, Gürcüstanla Abxaziya və Cənubi Osetiya xalqları arasında narazılıqların sülh yolu ilə həllini istədiklərini bildirib. Ş. Makkormak Gürcüstanın ərazi bütövlüyü və suverenliyini dəstəklədiklərini bir daha bəyan edib.

✓ HƏRBÇİLƏR KONFRANSLARDA İŞTİRAK EDİRLƏR

NATO ilə Azərbaycan arasında imzalanmış fərdi proqrama uyğun olaraq, "Sülh Naminə Tərəfdaşlıq" proqramı çərçivəsində Xorvatiyanın Split şəhərində "MEDJEUR-2008" təlimi keçirilir. Bu barədə APA-ya Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən məlumat verilib. Təlimlər mayın 15-nə kimi davam edəcək. Bundan başqa, SNT çərçivəsində mayın 4-5-də Almaniyanın Freisinq şəhərində "Enerji təhlükəsizliyi mövzusunda" konfrans keçiriləcək. Tədbirlərdə Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin nümayəndələri iştirak edirlər.

✓ AZƏRBAYCAN BU İL ŞƏKƏR İSTEHSALINI 50% ARTIRACAQ

"Azersun Holding" Şirkətlər Qrupunun İmişli rayonunda inşa etdiyi şəkər zavodunun illik istehsal gücü bu il ərzində 50% artırılacaq. "APA-Economics"in məlumatına görə, bunu "Azersun Holding"in prezidenti Abdolbari Goozal bildirib.

A.Goozalın sözlərinə görə, hazırda zavod 250 min kq əlavə çuğundur tədarükü gözləyir: "Ümumilikdə isə bu il ərzində zavodun illik istehsal gücü 300 min tondan 450 min tonadək artırılacaq".

Bundan başqa holdinqin prezidenti bildirib ki, zavodda istehsal olunan məhsulun yarısı Əfqanıstan, Özbəkistan kimi ölkələrə ixrac olunur.

"Biz həmçinin Almaniyadan 10 mln. avro dəyərində avadanlıqlar almışıq. Hazırda bu avadanlıqlar yoldadır və yaxın vaxtlarda İmişli zavoduna çatdırılaraq quraşdırılacaq", - deyə A.Goozal bildirib.